

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

100
de ràdio a
Catalunya

Butlletí d'informació sobre l'audiovisual a Catalunya

L'apunt.
100 anys de ràdio a Catalunya

BIAC núm. 28
Setembre del 2024

	Penetració de l'audiovisual a Catalunya	3		Ràdio	
	TDT			Oferta d'emissores de ràdio a Catalunya	18
	Oferta de TDT a Catalunya	5		Ràdio d'àmbit nacional i estatal	19
	TDT d'àmbit nacional	6		FM d'àmbit nacional	20
	TDT d'àmbit estatal	7		FM d'àmbit estatal	21
	TDT d'àmbit local	8		FM d'àmbit local	22
	Audiència de TDT	11		Audiència de ràdio	23
				Consum de ràdio per internet a Catalunya	29
	Audiovisual en línia			Consum de pòdcast a Catalunya	30
	Subscripcions a plataformes de televisió IPTV	13		L'apunt.	
	Subscripcions a serveis audiovisuals per OTT	14		100 anys de ràdio a Catalunya	31
	Consum de televisió connectada	15		Flaixos	38

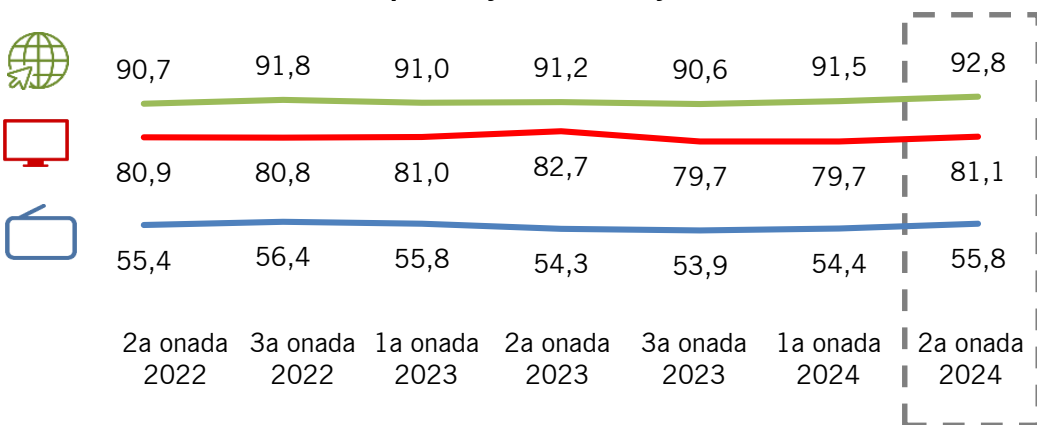

Penetració de l'audiovisual a Catalunya (1)

Internet continua sent el mitjà amb més penetració a Catalunya (92,8%). La televisió puja gairebé un punt i mig respecte de l'onada anterior (81,1%) i la ràdio en recupera sis dècimes (55,8%).

Malgrat aquesta recuperació, cal tenir en compte que en un any, la televisió ha perdut 1,6 punts de penetració i que d'abril a agost el consum televisiu ha disminuït en 16 minuts.

Penetració de l'audiovisual per mitjà a Catalunya. Període 2022-2024 (en %)

L'ÚLTIM ANY...

(2a onada 23 vs 2a onada 24)

Internet
+1,6

Televisió
-1,6

Ràdio
+1,5

Consum diari de televisió
2 h 25 minuts/dia

Consum diari de ràdio
1 hora 42 minuts (dilluns-divendres)
1 hora 36 minuts (dilluns-diumenge)

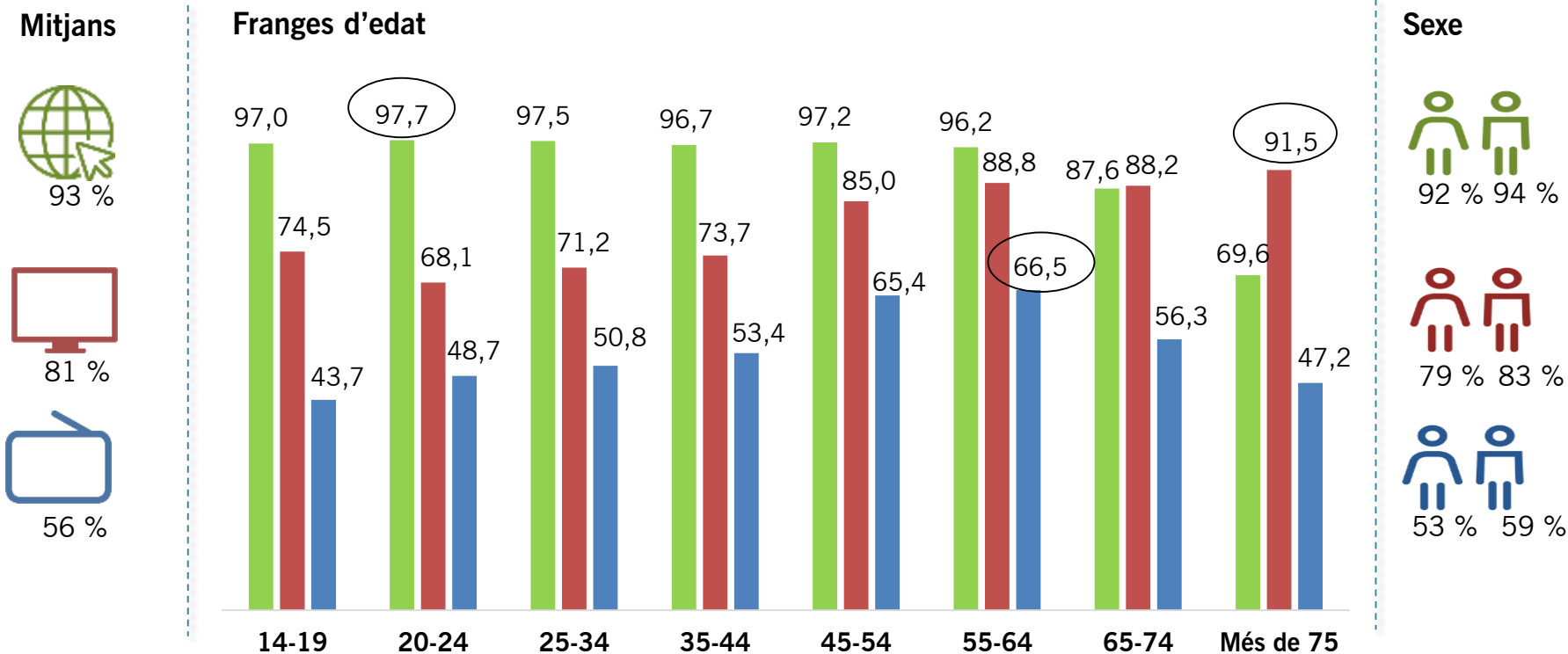
Nota: Les dades sobre internet fan referència a la connexió. Períodes: ràdio (dilluns-diumenge); televisió i internet (audiència del dia anterior).
Fonts: EGM – Dades Catalunya. 2a onada 2024 (dades penetració i consum de ràdio) i Barlovento Comunicación (consum televisiu de l'agost del 2024).

Penetració de l'audiovisual a Catalunya (i 2)

La penetració d'internet és majoritària entre totes les franges d'edat, excepte a partir dels 65 anys, on deixa de ser la primera opció en favor de la televisió. La mitjana d'edat de l'audiència radiofònica es referma en la franja dels 45 als 64 anys.

Penetració de l'audiovisual per edat i sexe. Catalunya. 2a onada 2024 (en %)

Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada 2024.

Oferta de TDT a Catalunya

 Canal TV TV privada TV pública

La llar catalana rep una mitjana de **31 canals de televisió en obert**: 4 d'àmbit nacional, 26 d'estatal i els canals d'àmbit local.

76 canals lineals de televisió tradicional en obert

7 de cada 10 canals de televisió són **privats** i la meitat emeten en l'àmbit **local**.

4 canals d'àmbit nacional

4 públics

26 canals d'àmbit estatal

5 públics

21 privats

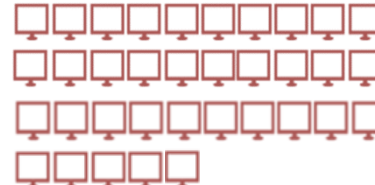
46 canals d'àmbit local

11 públics

35 privats

Nota: dins del BIAC es denomina *canals* (terme usual) els *programes* (terme tècnic i administratiu) de TDT que emeten per cada MUX.

Font: CAC (canals TDT nacional i local) i Ministeri per a la Transformació Digital i de la Funció Pública (canals TDT estatal). Setembre del 2024.

TDT d'àmbit nacional

TV pública TV privada Llengua vehicular

Per titularitat, oferta i llengua vehicular

Català

4 canals	4 canals públics	Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals - 3Cat
----------	------------------	--

Font: Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Setembre del 2024.

TDT d'àmbit estatal

TV pública TV privada Llengua vehicular

Per titularitat, oferta i llengua vehicular

Castellà

26 canals	5 canals públics	Corporación de Radio y Televisión Española (CRTVE) 124hclantdp				
	21 canals privats	Atresmedia Televisión Antena 3laSextaneoxnovaMEGA A3S	Mediaset España 5cuatro d. divinity F. Boing BE MAD	SQUIRREL MEDIA Disney ChannelParamount Network	ÁBSIDE MEDIA TRECE	SECUOYA ten
				UNIDAD EDITORIAL DMAX GOL PLAY	Real Madrid Televisión Realmadrid TV	KISS MEDIA DKISS

Nota: el prestador CRTVE emet continguts en català per a Catalunya mitjançant els canals La 1, La 2 i Canal 24 Horas.

Font: Consell de l'Audiovisual de Catalunya i webs corporatius dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual. Setembre del 2024.

TDT d'àmbit local (1)

■ TV pública ■ TV privada Llengua vehicular

Per titularitat, oferta i llengua vehicular

 Català

46 canals	11 canals públics	 					
	35 canals privats	Grup 4 (3) Segre (4) Taelus (4) ETV (4) Cadena Pirenaica RTV (2) Mola (1) Ebre (2) Corisa Media Grup (2) CB Global Media (1) Prosa (1) Doble Columna (1) TV la Selva 					

Font: Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Setembre del 2024.

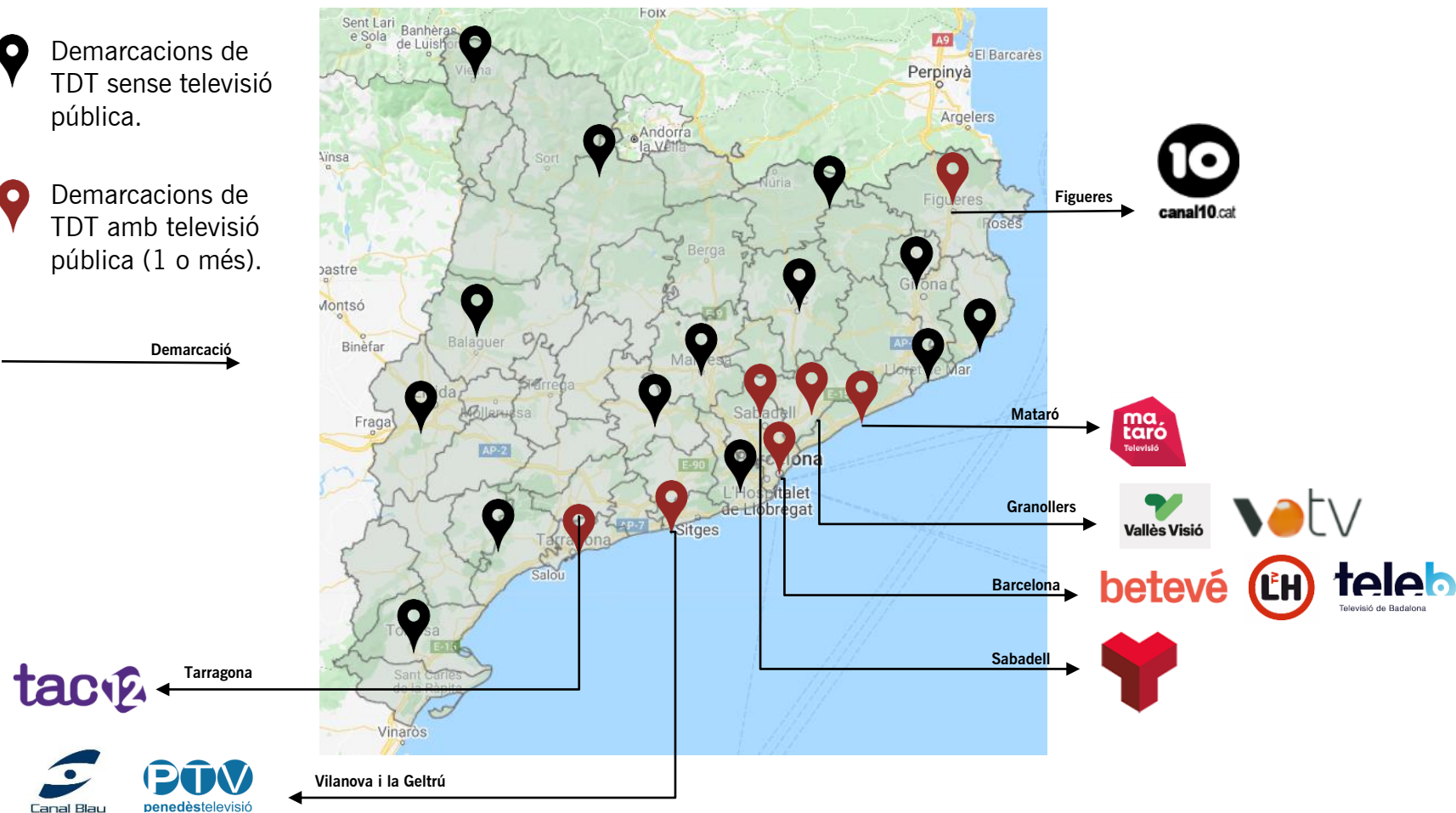
TDT d'àmbit local (2)

11 televisions públiques distribuïdes en 7 demarcacions de TDT

Demarcacions de TDT sense televisió pública.

Demarcacions de TDT amb televisió pública (1 o més).

Demarcació

Font: Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Setembre del 2024.

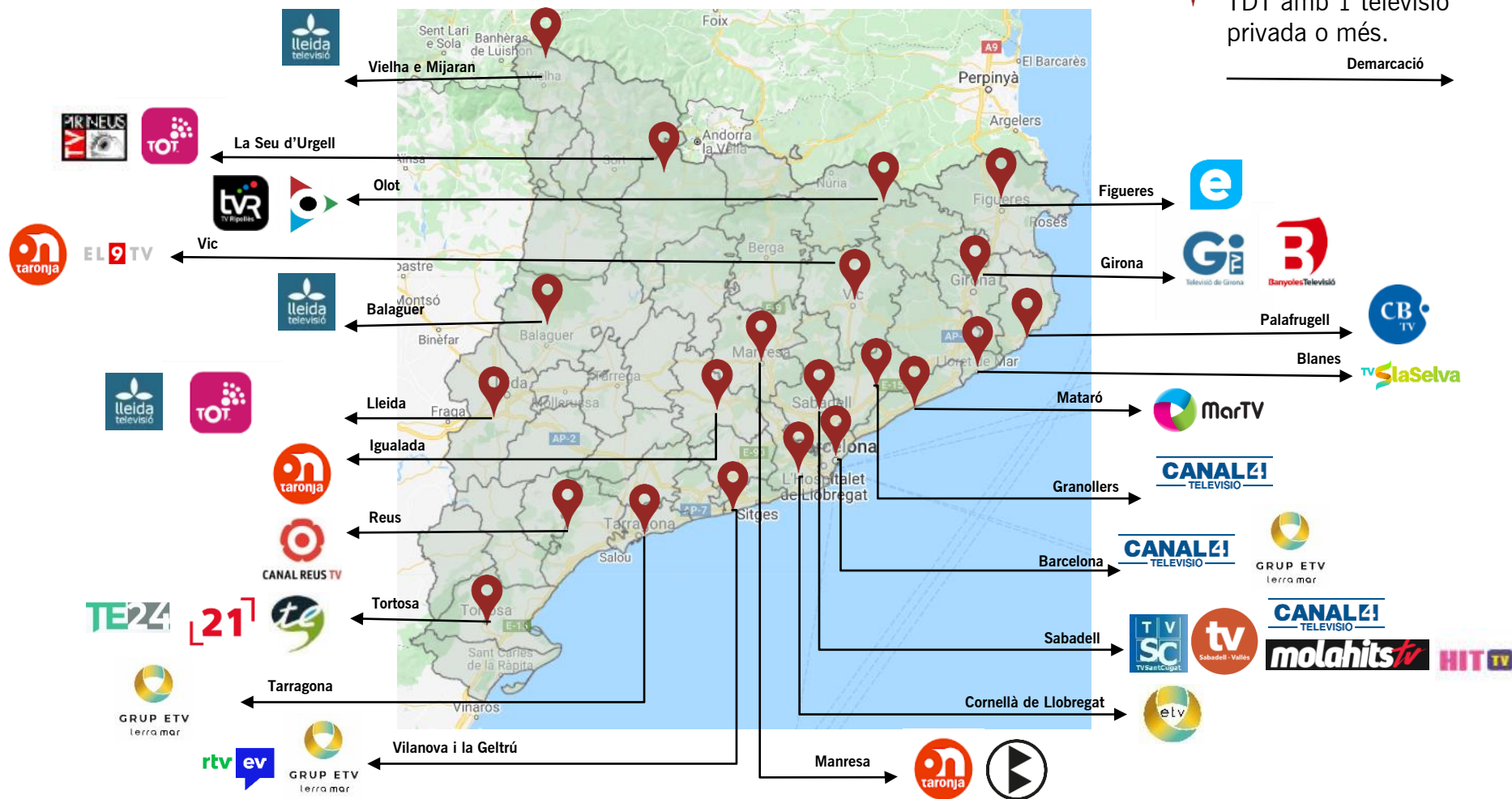

TDT d'àmbit local (i 3)

35 televisions privades distribuïdes en 21 demarcacions

Demarcacions de TDT amb 1 televisió privada o més.

Demarcació

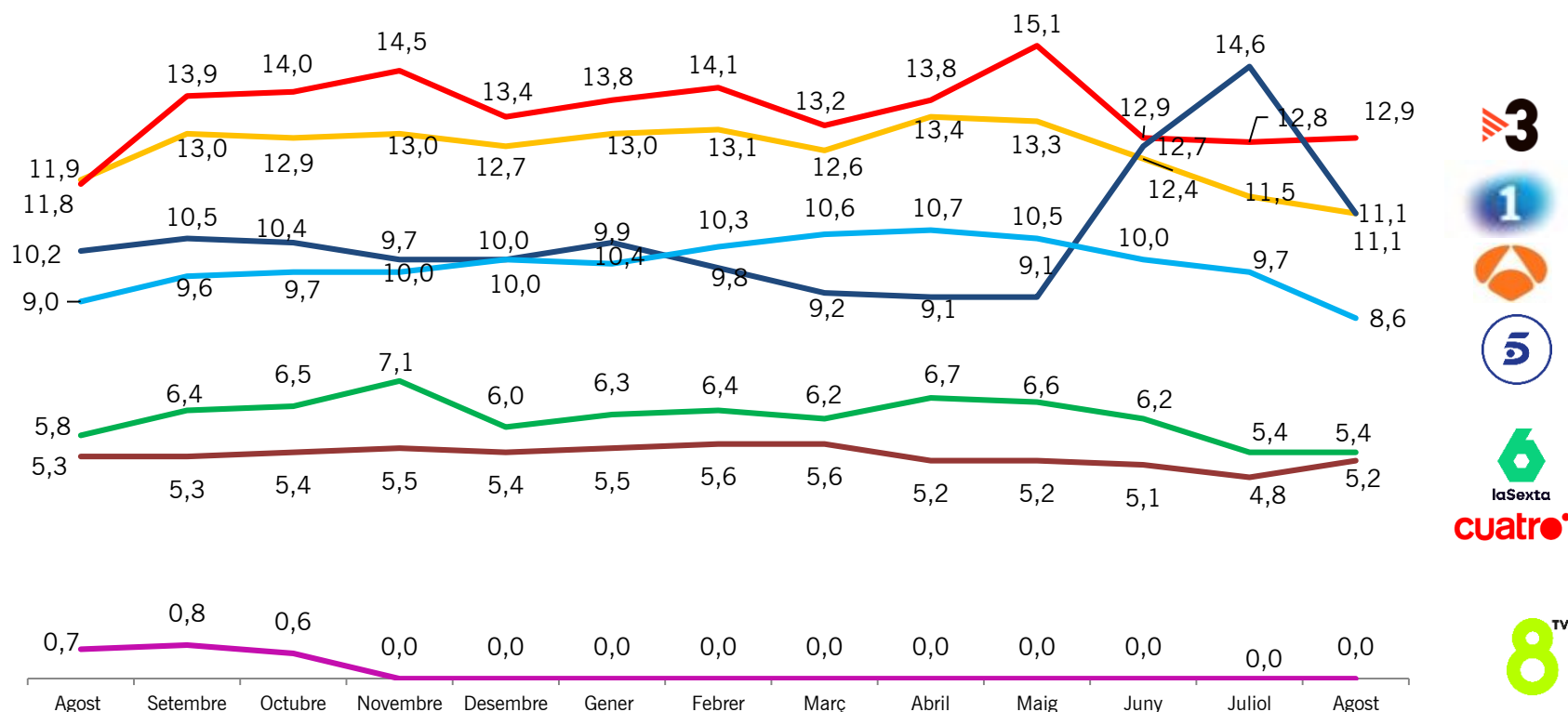

Font: Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Setembre del 2024.

Audiència de TDT (1)

Evolució mensual de la quota de pantalla dels principals canals a Espanya. Període agost 2023 – agost 2024 (en %)

Font: Barlovento Comunicación. Les dades d'audiència de TV3 corresponen al seu territori de cobertura.

Audiència de TDT (i 2)

Evolució mensual de la quota televisiva a Espanya. Període gener-agost 2024 (en % i en ordre descendent, dades de l'agost)

Cadena	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost
TV3	13,8	14,1	13,2	13,8	15,1	12,9	12,8	12,9
La1	10,4	9,8	9,2	9,1	9,1	12,7	14,6	11,1
Antena 3 TV	13,0	13,1	12,6	13,4	13,3	12,4	11,5	11,1
Telecinco	9,9	10,3	10,6	10,7	10,5	10,0	9,7	8,6
laSexta	6,3	6,4	6,2	6,7	6,6	6,2	5,4	5,4
Cuatro	5,5	5,6	5,6	5,2	5,2	5,1	4,8	5,2
La2	2,8	2,6	2,5	2,6	2,6	2,8	2,8	2,9
FDF	2,7	2,8	2,7	2,6	2,7	2,5	2,6	2,8
Energy	2,7	2,7	2,7	2,7	2,5	2,3	2,3	2,5
Nova	2,0	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,2	2,5
Atreseries	1,9	1,8	1,9	2,1	2,1	2,2	2,2	2,1
Divinity	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	2,1
TRECE	1,9	1,8	1,9	1,7	1,8	1,9	1,9	2,1
Teledeporte	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,7	1,5	2,1
Neox	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8	2,0
BeMad	1,7	1,7	1,8	1,9	1,9	1,7	1,7	2,0
Dmax	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,6	1,7
3/24	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5
Paramount Network	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,5
MEGA	1,8	1,7	1,5	1,7	1,7	1,5	1,3	1,4
DKISS	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3	1,4	1,3	1,4
TEN	1,2	1,2	1,2	1,3	1,1	1,4	1,3	1,4
Esport3	1,2	1,3	1,3	1,2	1,5	1,2	0,9	1,1
24h	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0
Boing	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,9	0,8	0,9
Disney Channel	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9
Gol Play	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	0,7	0,7	0,9
Clan	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8
SX3/33	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Real Madrid HD	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7
BOM Cine	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

TV3 lidera el rànquing d'audiències a Catalunya amb el 12,9% de *share* i l'agost se situa per sobre dels canals estatals, seguida d'**Antena 3 TV** i **La1**, a gairebé dos punts de TV3 (11,1%). Telecinco, amb el 8,6%, ocupa el tercer lloc.

laSexta (5,4%) no recupera la davallada dels mesos d'estiu i **Cuatro** (5,2%) escurça distàncies amb aquesta cadena.

Teledeporte obté bons resultats els mesos de juliol i l'agost, gràcies principalment a les audiències de les Olimpíades de París 2024.

Font: Barlovento Comunicación.

Les audiències dels canals autonòmics corresponen al seu territori de cobertura.

Subscripcions a serveis audiovisuals per IPTV

Subscripcions a les principals plataformes d'IPTV de pagament convencionals a Catalunya. Període abril-maig 2024

IPTV	LLARS 		PERSONES ABONADES 		
	Total	%	Total	%	Variació abonats vs. 1a onada 2024
	683.866	21,8%	1.498.836	21,9%	-5,2%
	141.165	4,5%	328.512	4,8%	-26,1%
	112.932	3,6%	253.228	3,7%	-19,6%

Nota: les respostes poden ser múltiples, ja que una mateixa llar o persona pot comptar amb més d'una subscripció a plataformes de pagament, ja siguin IPTV o OTT.

A Catalunya, en el segon quadrimestre de l'any, cal destacar la **davallada general** de públic a les principals plataformes d'IPTV.

Movistar+ continua com a líder de les IPTV, amb gairebé 1,5 milions de persones abonades, tot i que perd un 5,2% de subscripcions respecte a l'onada anterior.

Orange TV cau un 26,1% en un quadrimestre i es queda amb poc més de tres-cents mil subscriptors.

Vodafone, que no es recupera de la davallada des del segon quadrimestre del 2023, decreix quasi un 20%.

Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada del 2024. Base: 3.137.000 llars i 6.844.000 persones.

Subscripcions a serveis audiovisuals per OTT

Subscripcions als principals serveis de VoD de pagament a Catalunya. Període abril-maig 2024

SERVEIS VoD	LLARS 		PERSONES ABONADES 		 Variació abonats vs. 1a onada 2024
	Total	%	Total	%	
NETFLIX	1.703.391	54,3%	3.955.832	57,8%	+0,0%
prime video	1.364.595	43,5%	3.196.148	46,7%	+0,4%
Disney+	708.962	22,6%	1.663.092	24,3%	+3,4%
max	671.318	21,4%	1.608.340	23,5%	+5,4%
DAZN	250.960	8,0%	588.584	8,6%	-6,5%
FILMIN	125.480	4,0%	260.072	3,8%	-19,1%
Rakuten TV	112.932	3,6%	260.072	3,8%	+35,7%
Altres proveïdors	718.373	22,9%	1.539.900	22,5%	+6,1%

La majoria de plataformes OTT incrementen el nombre de persones abonades i es trenca la tendència generalitzada a la baixa de l'onada anterior.

Netflix es manté invariable, amb gairebé 4 milions de persones abonades, per davant d'**Amazon Prime Video**, amb tres milions de subscripcions.

Disney+ i **Max** es mantenen freqüent a freqüent per damunt del milió i mig de persones abonades.

DAZN i **Filmin** són les dues plataformes que registren baixes, més de 41.000 i 61.000 persones, respectivament.

Rakuten TV creix i se situa a la mateixa posició del rànquing que Filmin.

Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada del 2024. Base: 3.137.000 llars i 6.844.000 persones.

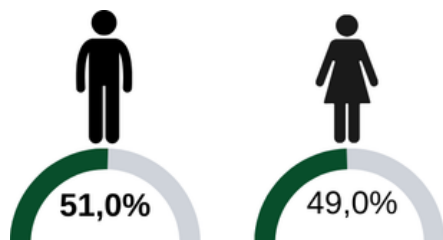

Consum de televisió connectada (1)

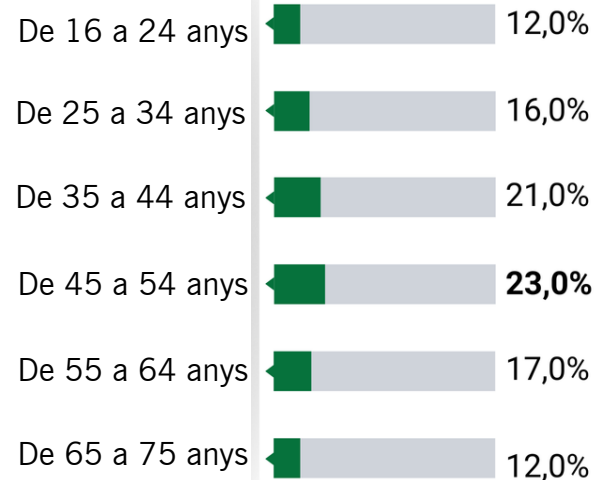

- El **95%** dels internautes utilitza la televisió connectada a Espanya, un 5% més respecte del 2023 (90%). El percentatge de penetració més alt es troba entre els **homes (96%)** i en els **joves de 25 a 34 anys, que arriba al 99%**.

Perfil de l'usuari de la TV connectada. Espanya. Any 2024

No hi ha grans diferències entre el **perfil de l'usuari** de la televisió connectada i el de l'internauta per sexes: el **51%** dels usuaris són **homes** i el **49%, dones**. La franja d'edat majoritària és la **d'entre 45 i 54 anys**, els quals representen el 23% dels usuaris.

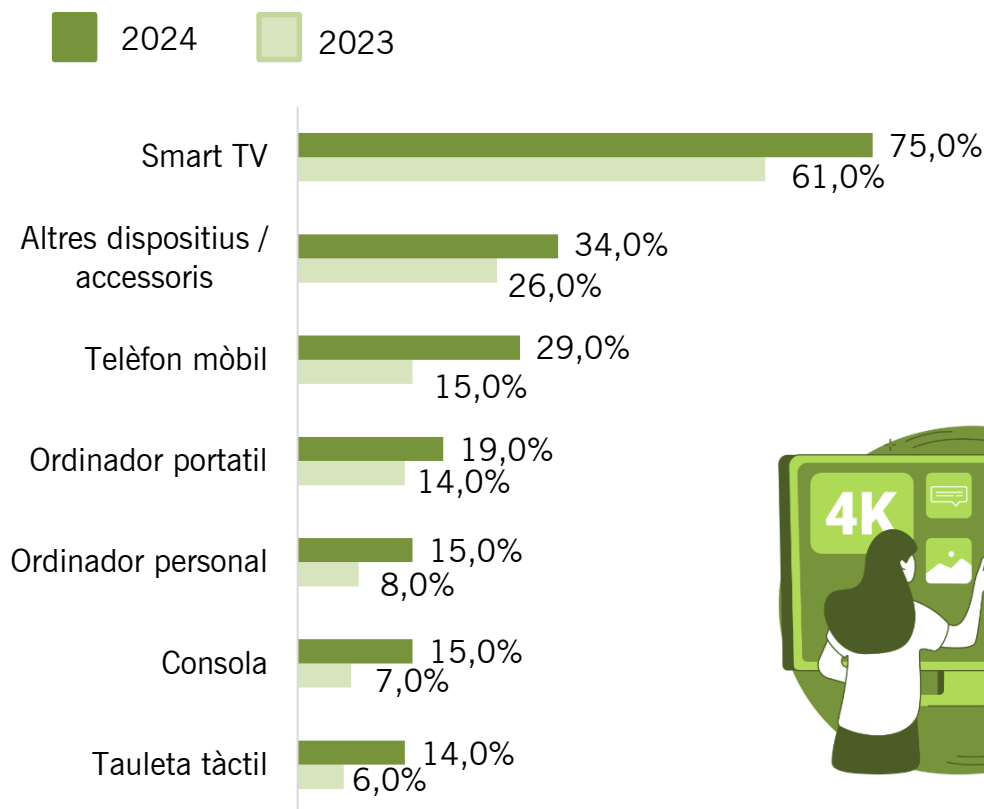

Font: IAB Spain (2024). [Estudio de Televisión Conectada 2024](#). Àmbit Espanya. Període març 2024. Base: 1.500 internautes, entre 16 i 75 anys.

Consum de televisió connectada (2)

Principals dispositius per consumir continguts audiovisuals per internet. Anys 2023 i 2024

A Espanya, cal destacar l'**increment general** de tots els dispositius per consumir continguts audiovisuals a través d'internet, respecte del 2023.

El **dispositiu més utilitzat** per consumir aquests continguts és l'**Smart TV** (75%), seguit de dispositius amb accessoris que permeten la connexió a serveis de televisió i contingut en *streaming* (Chromecast, Fire TV...).

El **telèfon mòbil** se situa en el tercer lloc en les preferències del públic, amb el mateix creixement que l'Smart TV (+14%).

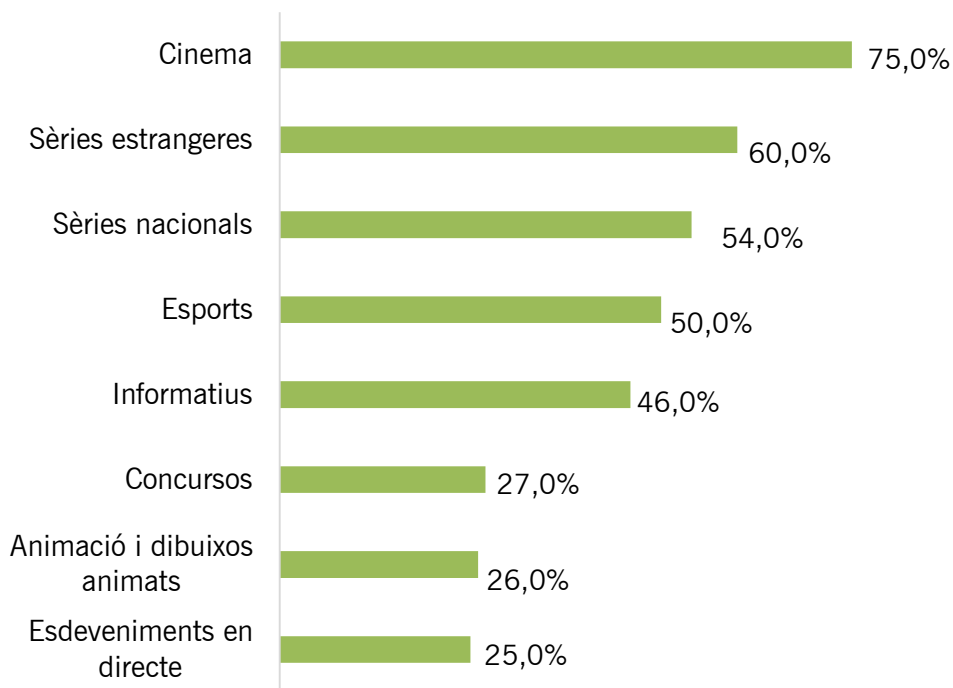
Font: IAB Spain (2024). [Estudio de Televisión Conectada 2024](#). Àmbit Espanya. Període març 2024. Base: 1.500 internautes, entre 16 i 75 anys.

Consum de televisió connectada (i 3)

El temps mitjà de consum dedicat a **mirar contingut audiovisual per internet** és d'**1 hora i 36 minuts**. La nit és el moment preferit per a aquesta activitat i preferentment **la majoria** de persones ho fan en **parella (53%)**, en família (41%) o soles (36%).

Continguts principals consumits a través de la televisió connectada. Any 2024

Un **8% de les persones enquestades miren TV connectada més de 5 hores** al dia i dues de cada tres utilitzen altres dispositius alhora.

La **majoria consumeix preferentment continguts d'entreteniment**: cinema, sèries, esports i informatius.

Cada persona usuària mira una mitjana de cinc tipus de contingut diferents.

Font: IAB Spain (2024). [Estudio de Televisión Conectada 2024](#). Àmbit Espanya. Període març 2024. Base: 1.500 internautes, entre 16 i 75 anys.

Oferta d'emissores de ràdio a Catalunya

■ Ràdio pública
■ Ràdio privada

257 emissores de ràdio en FM

223 públiques 34 privades

* Aquestes emissores emeten per més de 700 freqüències.

La llar catalana rep una mitjana de més de **30 emissores** per la FM: 12 ràdios d'àmbit nacional, 17 d'estatal i l'emissora local.

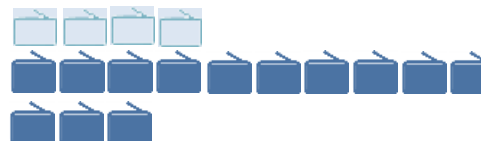
12 emissores d'àmbit nacional

5 públiques
7 privades

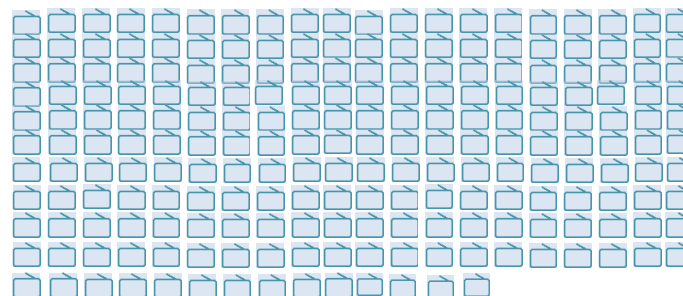
17 emissores d'àmbit estatal

4 públiques
13 privades

228 emissores d'àmbit local

214 públiques

14 privades

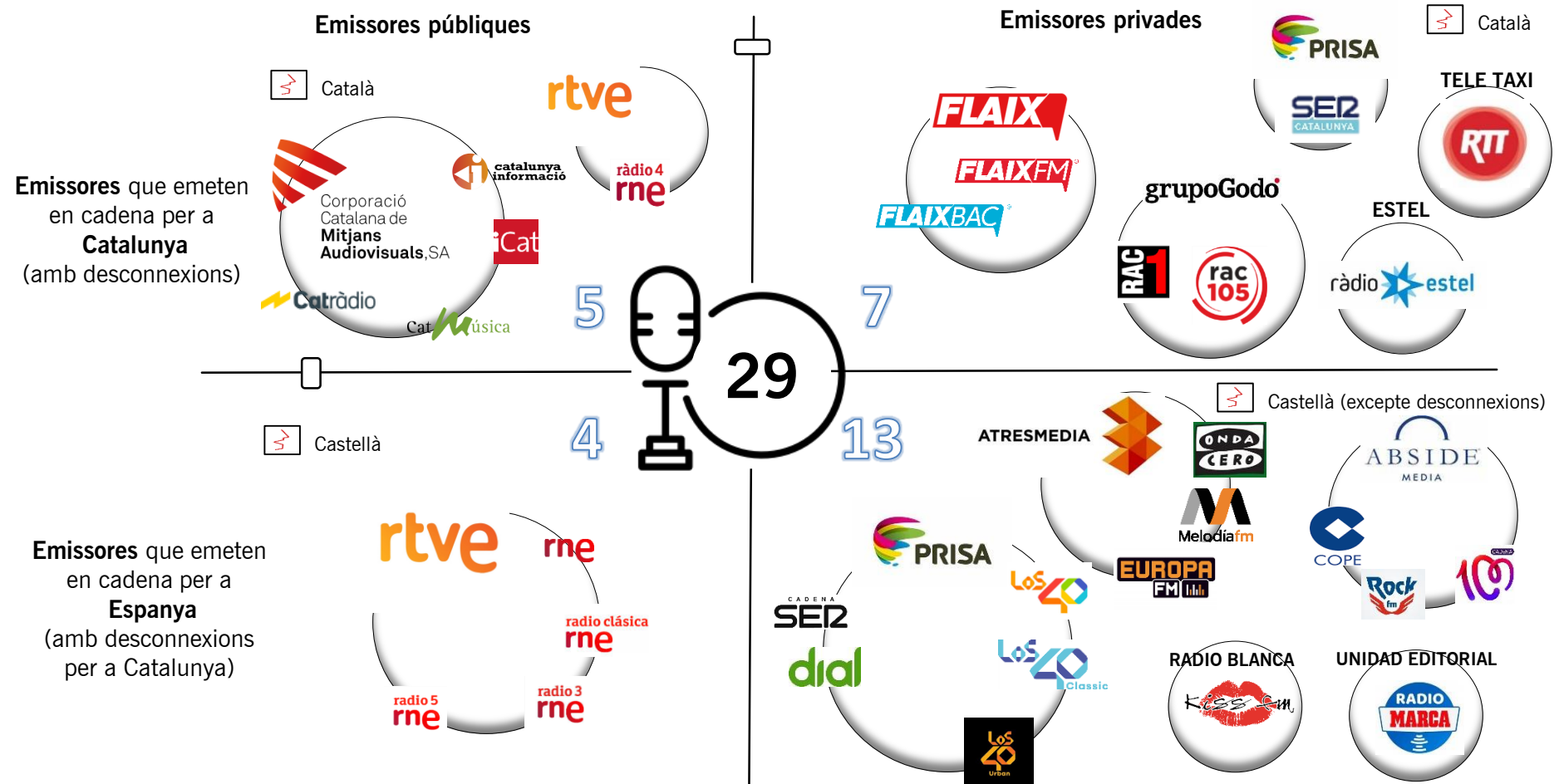
Nota: dins del BIAC s'entén per *emissora de ràdio* el mitjà de comunicació que ofereix un producte radiofònic per mitjà d'una o més freqüències i s'entén per *emissió en cadena* el grup d'estacions de ràdio que emeten un contingut des d'una font centralitzada.

Font: CAC (FM local), CCMA (FM nacional) i Ministeri per a la Transformació Digital i Funció Pública (FM estatal públiques). Setembre del 2024.

Ràdio d'àmbit nacional i estatal

Oferta d'emissores d'àmbit nacional i estatal a Catalunya. Per titularitat i llengua vehicular

Font: CAC, Ministeri per a la Transformació Digital i de la Funció Pública i webs corporatius. Setembre del 2024.

FM d'àmbit nacional

Oferta d'emissores que emeten exclusivament per a Catalunya. Per titularitat, llengua vehicular i nombre de freqüències FM

12 emissores	5 emissores públiques 270 freqüències FM	CCMA – 3Cat catalunya informació Cat <i>Música</i> CRTVE Català		
	7 emissores privades 96 freqüències FM	FLAIX GODÓ PRISA ESTEL TELE TAXI Majoritàriament en català		

Nota: Una emissora pot tenir més d'una freqüència d'FM.

Font: CAC (freqüències emissores privades), CCMA (freqüències CCMA) i RTVE (freqüències Ràdio 4). Setembre del 2024.

FM d'àmbit estatal

Oferta d'emissores que emeten per a Espanya amb desconexions a Catalunya. Per titularitat, llengua vehicular i nombre de freqüències FM

17 emissores	4 emissores públiques	CRTVE (Corporación de Radio y Televisión Española)				 Castellà
	65 freqüències FM	 				
	13 emissores privades	PRISA				 Castellà (excepte desconnexions)
		    				
	61 freqüències FM	ÁBSIDE MEDIA				
		  				
		ATRESMEDIA				
		  				
		RADIO BLANCA				
		  				

Font: CAC (freqüències emissores privades), Ministeri per a la Transformació Digital i de la Funció Pública ([freqüències emissores de CRTVE](#)).
Setembre del 2024.

FM d'àmbit local

Oferta d'emissores d'àmbit local a Catalunya. Per titularitat i llengua vehicular

Català

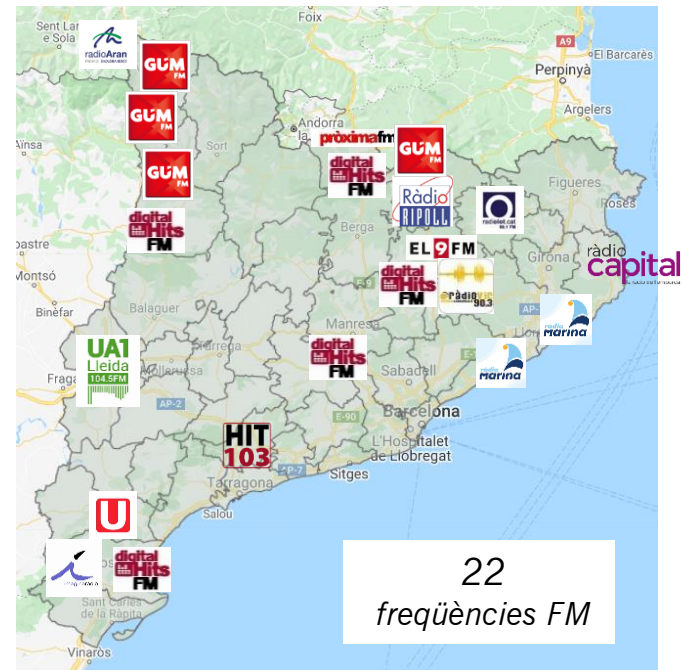
214 emissores públiques

218
freqüències FM

228
ràdios
locals

22
freqüències FM

14 emissores privades

Font: CAC i webs corporatius. Setembre del 2024.

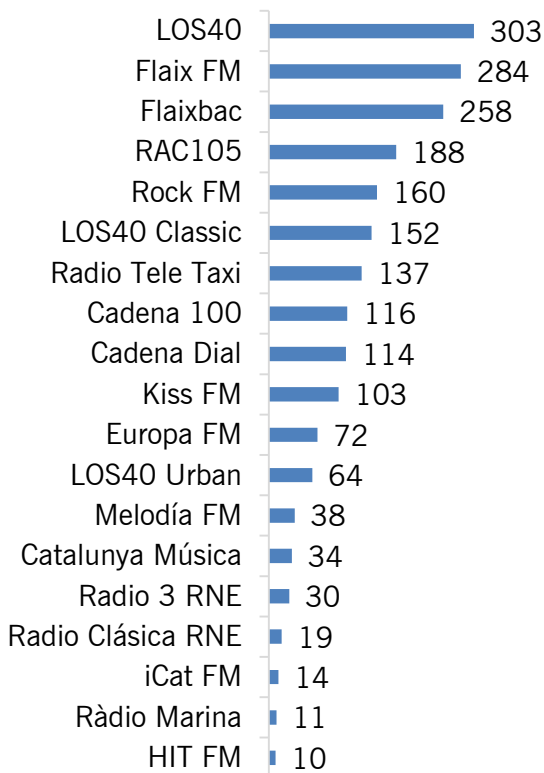

Audiència de ràdio (1)

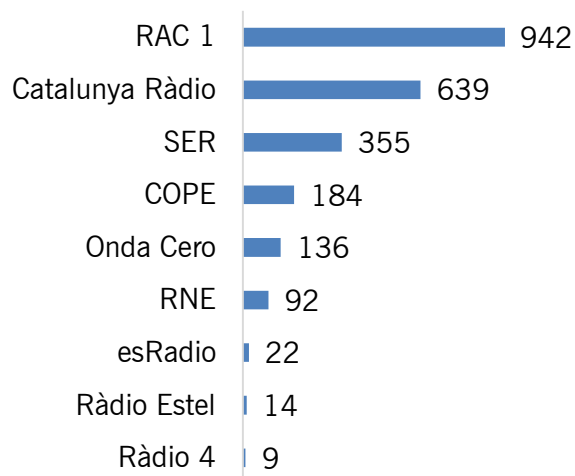
Audiència radiofònica acumulada diària a Catalunya, per tipologia (en milers)

De dilluns a divendres

Ràdio musical

Ràdio generalista

Ràdio informativa

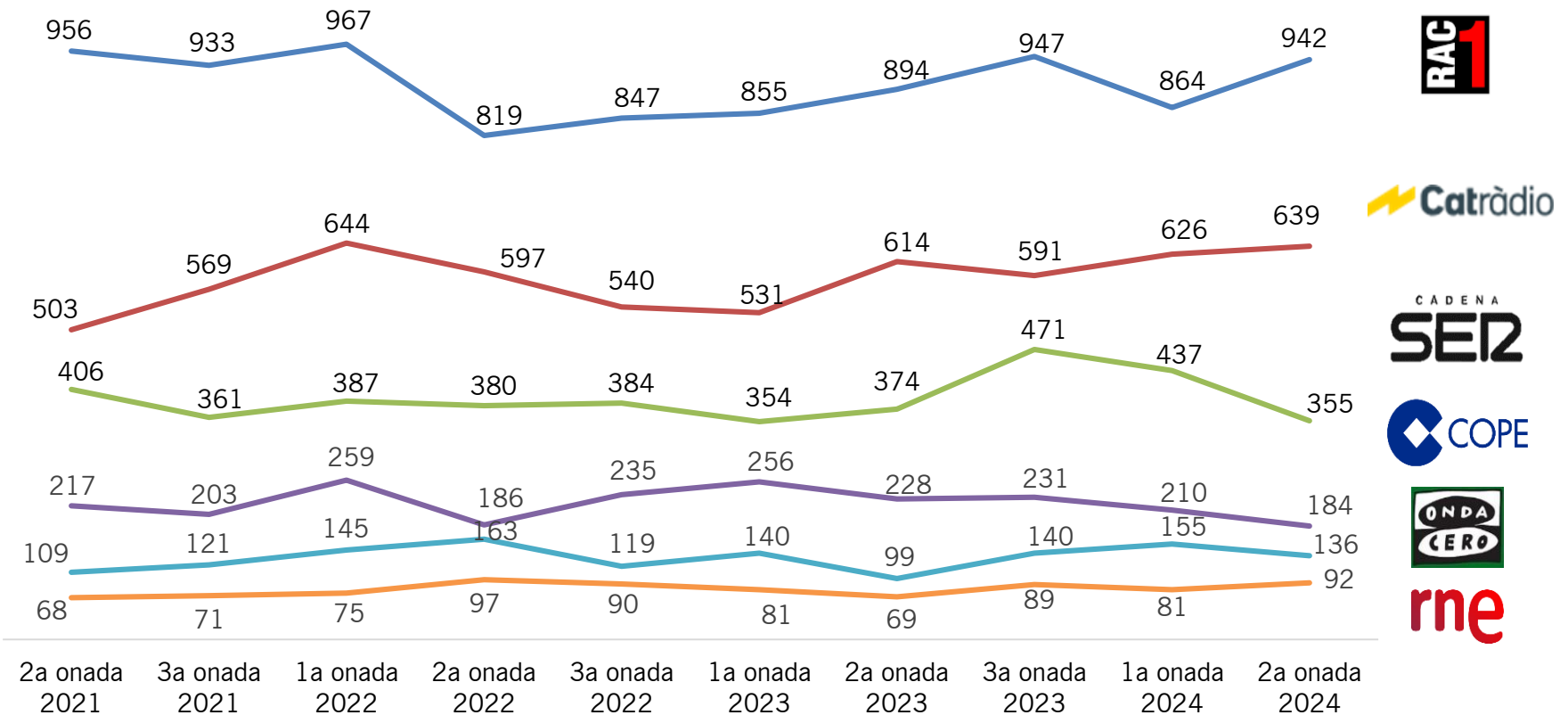
Font: EGM – Dades Catalunya. 2a onada del 2024.

Audiència de ràdio (2)

Rànquing de cadenes radiofòniques generalistes a Catalunya. Període 2a onada 2021 - 2a onada 2024 (en milers)

De dilluns a divendres

Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada del 2024.

Audiència de ràdio (3)

Audiència principals cadenes radiofòniques generalistes a Catalunya per franges horàries. 2a onada 2024 (en milers)

De dilluns a divendres

	Audiència total	6 a 12 h	12 a 16 h	16 a 20 h	20 a 6 h
	942	755	347	279	186
	639	381	169	179	204
	355	215	102	107	130
	184	116	34	31	80
	136	91	33	40	32
	92	53	24	7	39

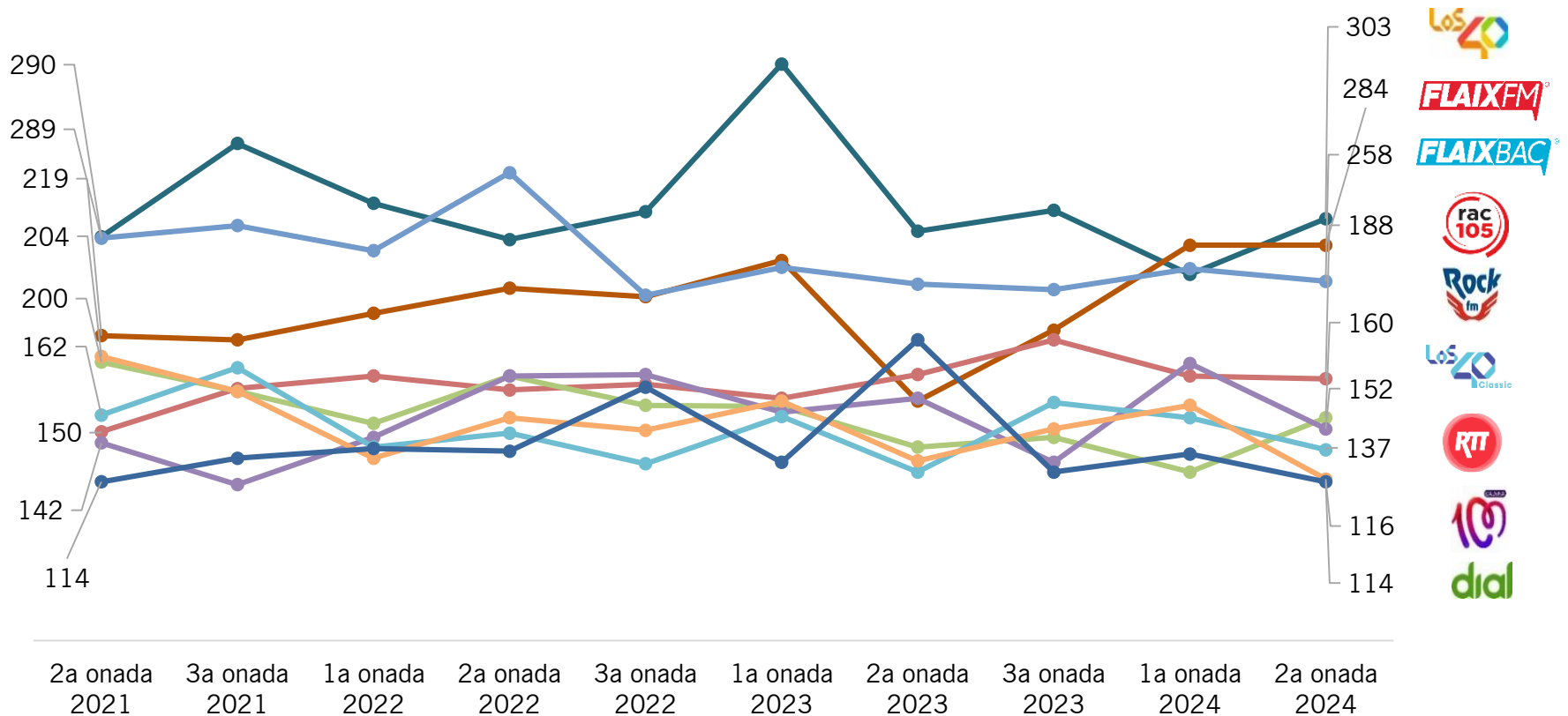
Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada del 2024.

Audiència de ràdio (4)

Rànking de cadenes radiofòniques musicals a Catalunya. Període 2a onada 2021 – 2a onada 2024 (en milers)

De dilluns a divendres

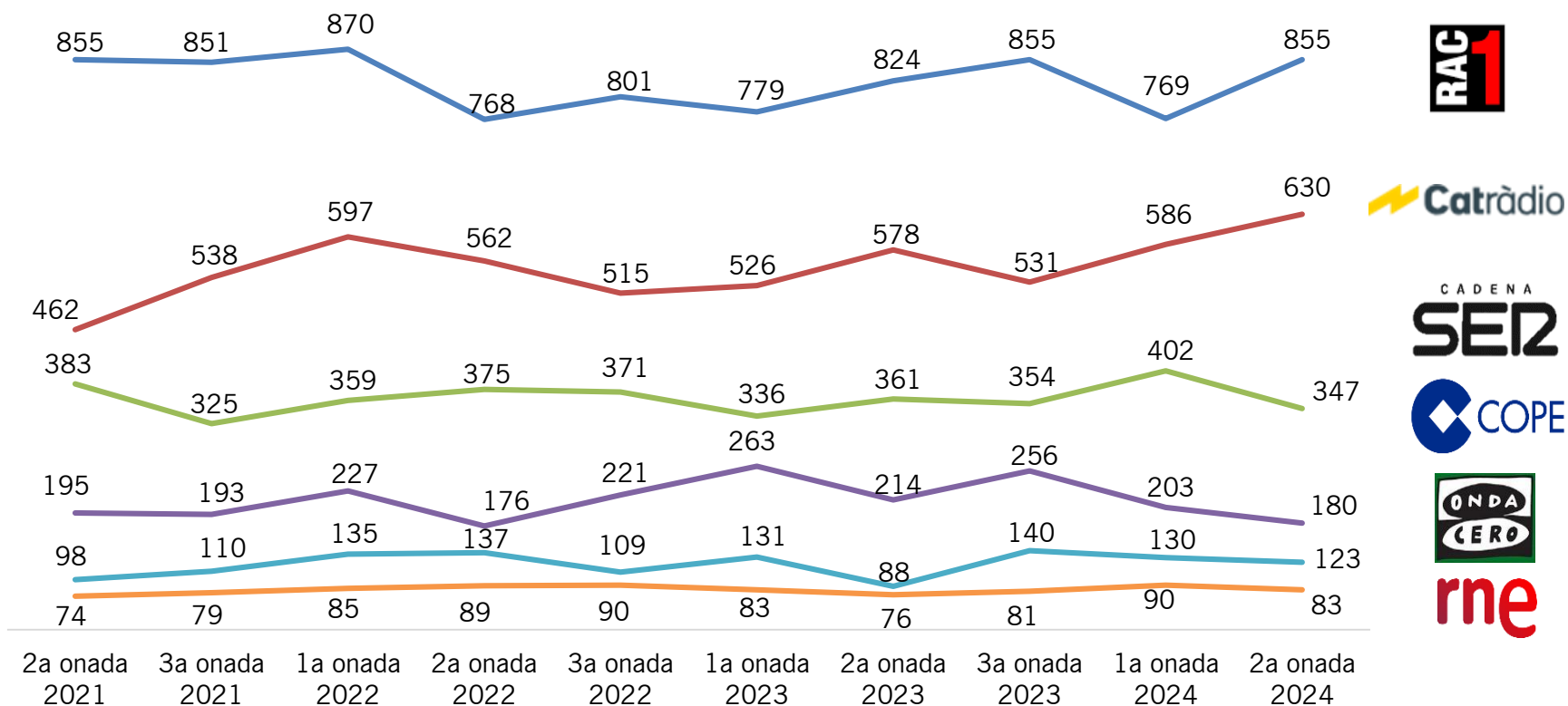
Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada del 2024.

Audiència de ràdio (5)

Rànquing de cadenes radiofòniques generalistes a Catalunya. Període 2a onada 2021 - 2a onada 2024 (en milers)

De dilluns a diumenge

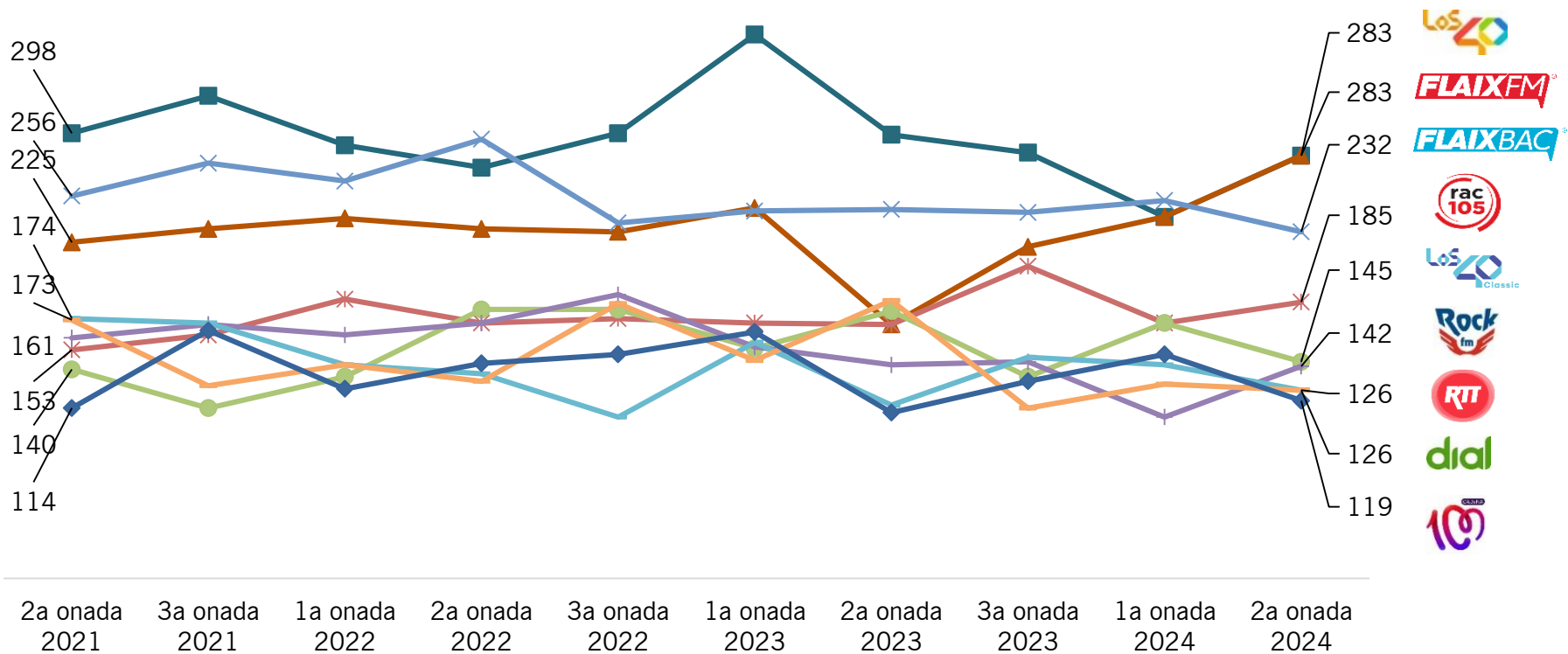
Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada del 2024.

Audiència de ràdio (i 6)

Rànking de cadenes radiofòniques musicals a Catalunya. Període 2a onada 2021– 2a onada 2024 (en milers)

De dilluns a diumenge

Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada del 2024.

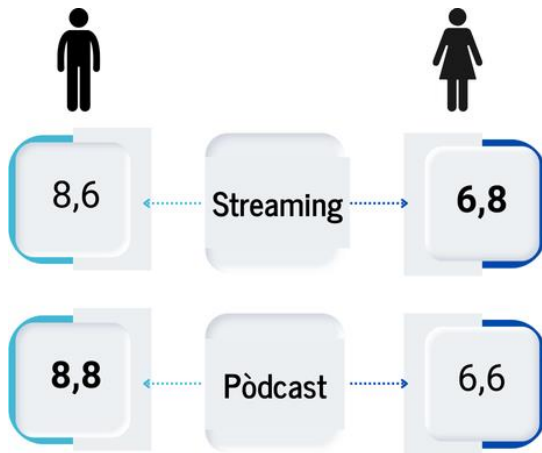

Consum de ràdio per internet a Catalunya

+900.000 oients

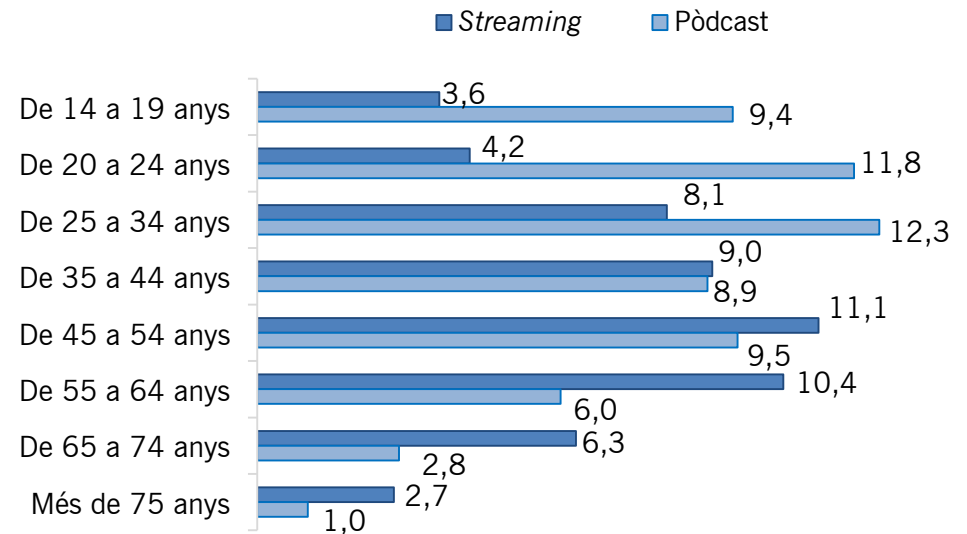
Un **14,0%** dels usuaris de ràdio a Catalunya escolten la ràdio en línia, tant per *streaming* com per pòdcast.

Oients de ràdio per internet, per sexe (en %)

Els homes escolten més la ràdio per internet que les dones, tant per *streaming* com per pòdcast.

Perfil de l'oient d'internet a Catalunya (en %)

Per edats, els joves de 14 a 34 anys (un 33,5%) escolten més pòdcasts, mentre que els oients de 35 a més de 75 anys (un 39,5%) prefereixen l'*streaming*.

Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada acumulada del 2024. Període: octubre 2023 – maig 2024 (de dilluns a diumenge).

Consum de pòdcast a Catalunya

Audiència total acumulada de pòdcasts més consumits, per tipologia (en milers)

Ràdio generalista	Ràdio musical	Ràdio informativa
462	37	39

Entre els mesos d'octubre del 2023 i maig del 2024, el públic va escoltar pòdcasts d'emissores de ràdio amb continguts diversos: informatiu, esportiu, cultural, humorístic...

Catalunya Ràdio va ser l'emissora generalista líder en consum de pòdcasts a Catalunya, amb una audiència acumulada de 111.000 oients. La segueixen Cadena SER (84.000) i RAC1 (49.000).

En l'emissió de pòdcasts musicals, **Flaix FM** registra la xifra més alta, amb una audiència acumulada de 5.000 oients.

Pel que fa a la temàtica informativa, un miler de persones escolten els pòdcasts de Radio Marca.

Principals cadenes de pòdcasts, per tipologia

Cadenes generalistes	
Cadenes musicals	
Cadenes informatives	

Font: EGM – Dades Catalunya – 2a onada acumulada del 2024. Període: octubre 2023 – maig 2024 (de dilluns a diumenge).

L'apunt. 100 anys de ràdio a Catalunya

Per molts anys!

La ràdio a Catalunya fa 100 anys i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya se suma a la celebració. A continuació es recullen algunes de les moltes iniciatives que commemoren aquesta efemèride, en un apunt que es pot llegir, mirar i, sobretot, **escoltar**.

Fem memòria

14 de novembre de 1924

S'inaugura **Ràdio Barcelona**, la primera estació radiofònica regular a Catalunya. Va ser impulsada per l'**Associació Nacional de Radiodifusió** (que el 1933 esdevenia Ràdio Associació de Catalunya). L'indicatiu **EAJ-1** la distingia com la primera llicència atorgada.

Uns mesos després inicia les emissions Ràdio Catalana i l'any 1930 comença a emetre Ràdio Associació de Catalunya.

Què s'escoltava en les primeres emissions?

La programació era principalment música, ja fos en directe des dels estudis de l'emissora, retransmissions d'actuacions o punxar discos. La música es combinava amb altres programes culturals, com ara obres de teatre, conferències o espais adreçats a dones o a infants. El primer informatiu, *La palabra*, arriba a les ones de Ràdio Barcelona l'any 1930.

Taula del Centenari de la Ràdio a Catalunya

[Creada](#) el novembre del 2023 pel Govern per coordinar les actuacions de commemoració del centenari de les primeres emissions de Ràdio Barcelona, promoure el coneixement de la realitat de la ràdio, debatre'n i estudiar-ne l'evolució i visibilitzar el seu paper com a vehicle de difusió de l'ús social del català.

La integren representants de la Generalitat de Catalunya, del CAC, de la CCMA, de Ràdio Barcelona, Ràdio 4, de Ràdio Associació de Catalunya, de l'Associació Catalana de Ràdio, de la Xarxa de Comunicació Local, de la Federació de Mitjans de Comunicació Locals de Catalunya, del Col·legi de Periodistes de Catalunya i de la Facultat de Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'apunt. 100 anys de ràdio a Catalunya

Els pioners

Ràdio Associació de Catalunya commemora els cent anys de la posada en marxa d'EAJ-1 Ràdio Barcelona i EAJ-15 Ràdio Associació i recupera de l'oblit els seus fundadors, les figures que van assentar les bases de la radiodifusió a Catalunya.

Per conèixer més sobre **George i Royston San Noble, Eduard Rifà, Pau Llorens, Josep M. Guillén Garcia, Enric Calvet, Pau Abad, Teodor Garriga, Rosalia Rovira o Enric Huet**, podeu visitar el [web](#) o mirar aquest [vídeo](#).

Gala del Centenari

El 26 de febrer, el Palau de la Música Catalana va acollir la Gala del Centenari i els 24ns Premis Ràdio Associació.

Una vetllada presentada per Jordi Basté, en què es va fer un recorregut pels 100 anys de la ràdio a Catalunya i que va comptar amb la presència de veus històriques i protagonistes de les ones a Catalunya.

Documental “La ràdio silenciada”

Dirigit i presentat per Mònica Terribas, s'hi recrea un estudi de ràdio dels anys vint per narrar i descobrir com va ser la posada en marxa d'EAJ-1 Ràdio Barcelona i el projecte d'EAJ-15 Ràdio Associació. Una producció de Mediapro per a Ràdio Associació.

Pòdcast “TU, CALLA. Silencis i oblits en les memòries de Josefina Rifà i la radiodifusió a Catalunya”

Relat personal en 33 capítols en què la filla d'Eduard Rifà, un dels fundadors de Ràdio Barcelona, narra les vivències i vicissituds que va viure la seva família en aquells inicis de la radiodifusió catalana. Basada en el llibre homònim.

Documental “Muntem una ràdio?”

Dirigit per Margarida Moles, aquest documental explica el context en què, un segle enrere, un grup d'emprenedors decideixen instal·lar emissores de ràdio a Catalunya.

L'apunt. 100 anys de ràdio a Catalunya

La **Cadena SER** (grup PRISA) –on emet actualment Ràdio Barcelona– també ha volgut celebrar els 100 anys de l'emissora. Reuneix en un [web](#) els esdeveniments i programes especials que ha preparat per celebrar el seu centenari.

Converses de ràdio

Reflexions sobre la ràdio i el periodisme amb professionals de la ràdio de sempre i d'ara.

Veus històriques

Un viatge sonor per les veus de 100 dones i homes que han marcat la història de la ràdio.

Pòdcast “100 anys amb la ràdio”

Es narren 100 moments clau de la història de Catalunya, de la mà de Xavier Caramaniu, amb arxius sonors de la ràdio.

Gala del Centenari

La SER va organitzar una gala per commemorar l'inici de la ràdio i per retre homenatge a les veus protagonistes de les ones, conduïda per Andreu Buenafuente.

Revista

Publicació de PRISA amb motiu dels cent anys de la ràdio.

L'apunt. 100 anys de ràdio a Catalunya

100 anys explicant històries

La [Plataforma per a l'Educació Mediàtica](#), liderada pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya, va col·laborar en el Centenari de la Ràdio a Catalunya impulsant la difusió de produccions sonores realitzades per centres educatius.

A iniciativa del Departament d'Educació, es va posar en marxa un grup de treball de ràdio escolar i es va fer arribar la proposta als Centres de Recursos Pedagògics (CPR) de Catalunya, els quals van contactar amb els centres.

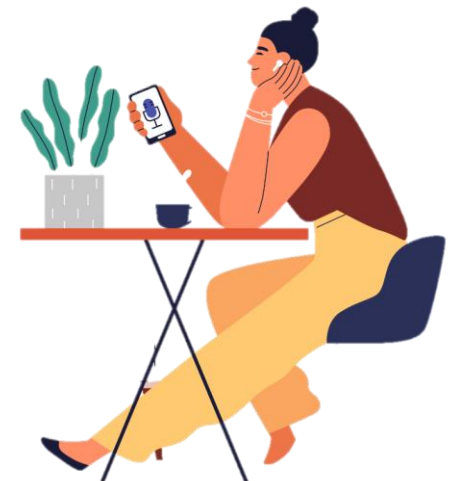
Un gran resultat

Un total de 20 CPR van participar a la iniciativa. Com a resultat, les escoles i instituts catalans van enregistrar **127 peces sonores** basades en contes, llegendes o relats populars arrelats al territori.

Les produccions sonores es van emetre en un programa radiofònic en obert durant la setmana del 13 de febrer, Dia Mundial de la Ràdio, i estan disponibles en línia al [web](#) del Departament d'Educació.

En col·laboració amb la [Federació de Mitjans de Comunicació Locals de Catalunya](#), una vintena d'emissores de ràdio locals convencionals van voler emetre'n una part, en directe o a la carta.

L'apunt. 100 anys de ràdio a Catalunya

Més iniciatives commemoratives

“La Ràdio. Històries de cent anys”

Amb motiu del Dia Mundial de la Ràdio, la **Xarxa Audiovisual Local**, XAL, va realitzar un programa especial radiofònic que commemorava el centenari del mitjà.

La peça, que té una durada de 55 minuts, inclou escenes teatralitzades, reportatges de la història de la ràdio i fragments històrics dels arxius sonors de la ràdio a Catalunya. Es recreen vivències familiars, esdeveniments col·lectius o moments de celebració i de festa viscuts a través de la ràdio. Es tracta d'una coproducció de la Xarxa Audiovisual Local amb Ràdio l'Escala, Tarragona Ràdio, Ràdio Municipal de Terrassa, Cugat Mèdia, El 9 FM, UA1 Lleida i Ràdio Vilafranca.

Infografia sobre termes de ràdio

El **Termcat** va crear una [infografia](#) amb 22 termes bàsics sobre la ràdio per celebrar els 100 anys de la ràdio a Catalunya.

100 anys de ràdio a Barcelona

El periodista radiofònic Luis Segarra Moreno va presentar la seva obra en el marc del centenari. En una col·lecció de set volums, Segarra explica la història de les més de 300 emissores que han existit a Barcelona des del 1924.

L'apunt. 100 anys de ràdio a Catalunya

Arxiu Sonor de la Ràdio a Catalunya (UAB)

L'[Arxiu Sonor de la Ràdio a Catalunya](#) forma part del projecte de l'Observatori de la Comunicació a Catalunya de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). És una col·laboració entre l'Institut de la Comunicació (InCom-UAB) i la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General de la UAB.

Dirigit per Cinto Niqui, s'hi recull una gran mostra de gravacions d'emissores que han emès a Catalunya. Es poden escoltar més de 2.500 fragments digitalitzats de més de 550 emissores de 200 localitats catalanes. Els recursos sonors són mostres de durada curta de programes, indicatius, sintonies i, fins i tot, publicitat radiofònica.

L'arxiu està disponible en línia i és d'accés obert. Permet a les persones usuàries cercar els recursos sonors segons categories.

- Emissores: internacionals, estatals, nacionals, locals i del tercer sector, públiques o privades.
- Presentadors i presentadores.
- Programes.
- Anys: des del 1924 fins l'actualitat.
- Geolocalització: mitjançant un mapa.
- Cerca temàtica.

ON AIR

L'apunt. 100 anys de ràdio a Catalunya

Congrés Internacional de la Ràdio – Barcelona, 15 i 16 de novembre de 2024

La Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona i Cadena SER impulsen el [Congrés Internacional de la Ràdio](#), que tindrà lloc al CaixaForum (Barcelona) el 15 i 16 de novembre.

L'objectiu del congrés és debatre sobre el present i el futur de la ràdio, i s'adreça tant a professionals de la indústria de la ràdio com a periodistes, publicistes, càrrecs de gestió i direcció d'empreses de mitjans i tecnològiques, com també a personal docent i investigador de la comunicació.

La conferència inaugural anirà a càrrec del periodista Iñaki Gabilondo. El congrés comptarà amb 22 taules de ponències i 6 àrees temàtiques:

- Una indústria en transformació.
- Model de negoci i publicitat.
- Les noves relacions amb les audiències.
- El servei públic al segle XXI.
- Oportunitats i riscos del nou entorn tecnològic.
- El nou ecosistema de distribució.

QUADERNS DEL CAC

Presentació del número 50

[Quaderns del CAC](#), la revista científica de comunicació del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, se suma a la celebració del centenari de la ràdio. Li dedica el monogràfic del seu últim número, el 50, que presentarà durant el congrés internacional.

Flaixos (1)

El Govern de l'Estat presenta un pla per enfortir la transparència, la pluralitat i la responsabilitat dels mitjans

El 17 de setembre, el Consell de Ministres va aprovar un [Plan de Acción para la Democracia](#) amb 31 mesures, de les quals una desena fan referència als mitjans de comunicació. S'implementarien en els 3 anys que queden de legislatura, tot esperant que superin els tràmits parlamentaris corresponents. El pla pretén garantir el dret a la informació plural, veraç i de qualitat i inclou la creació d'un registre de mitjans, elaborat per la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC), on disposar de la informació pública sobre la seva propietat i la inversió pública que reben. Aquestes mesures suposarien l'adopció del [Reglament europeu de llibertat dels mitjans de comunicació](#), que va entrar en vigor el 8 de maig.

Les plataformes audiovisuals incorporen prop de mil àudios en català de 3Cat en un any

El juliol, el Departament de Cultura i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (3Cat) [anunciaven](#) que 917 àudios en català provinents de 3Cat s'han afegit tècnicament a les plataformes audiovisuals (Netflix, Max, Prime Video, entre d'altres) i que prop de 300 més s'hi incorporaran en els mesos vinents. Aquest és el balanç del [conveni](#) signat el juny del 2023 entre totes dues institucions per fer arribar a les plataformes els doblatges i subtitulacions pertanyents als arxius de 3Cat i millorar-hi així la presència del català.

La nova Llei d'Intel·ligència Artificial de la UE entra en vigor

L'1 d'agost va entrar en vigor la nova Llei d'Intel·ligència Artificial de la Unió Europea ([AI Act](#)), una llei pionera a escala mundial, destinada a harmonitzar les normes sobre IA. La normativa pretén afavorir el desenvolupament i l'adopció de sistemes d'IA segurs i fiables al mercat de la UE. Segueix un plantejament en funció del risc, la qual cosa significa que com més gran sigui el risc de causar danys a la societat, més estrictes han de ser les normes. El nou reglament serà aplicable dos anys després de la seva entrada en vigor i posiciona la UE com a líder en la regulació de la IA mundialment.

Neix Intar Radio, la primera emissora de l'Estat generada íntegrament per Intel·ligència Artificial

El mes d'abril va començar a emetre [Intar Radio](#), una nova emissora radiofònica digital concebuda i generada completament per intel·ligència artificial. Intar emet radiofórmula musical i també notícies, magazines i altres continguts que poden ser personalitzats, ja que posseeix tecnologia d'aprenentatge i adaptació als interessos de l'audiència. Es tracta d'una iniciativa impulsada per l'empresa Forma Comunicació, SA, gestionada per l'agència IBP Digital i amb tecnologia de l'empresa americana Futuri Media.

Flaixos (i 2)

La UNESCO i la PRAI presenten un mapeig d'iniciatives d'alfabetització mediàtica

En el marc de la Conferència Internacional sobre la Governança de les Plataformes Digitals, realitzada el juny a Croàcia, la Plataforma de Reguladors del Sector Audiovisual d'Iberoamèrica ([PRAI](#)) i la UNESCO van presentar el [Mapping of media and information literacy initiatives in Ibero-America 2023](#) (mapeig d'iniciatives d'alfabetització mediàtica i informacional a Iberoamèrica). Coordinat pel CAC, el document recull 52 pràctiques recents en educació mediàtica implementades per diversos organismes, amb l'objectiu de sistematitzar-ne els resultats i sensibilitzar sobre la seva importància.

L'Observatori Europeu de l'Audiovisual destaca el paper clau de l'educació mediàtica per empoderar la ciutadania

L'OEA va publicar al juny l'informe [Media literacy and the empowerment of users](#) ("L'alfabetització mediàtica i l'empoderament dels usuaris"), que analitza les estratègies actuals per millorar les capacitats dels usuaris i usuàries dels mitjans per navegar pel complex paisatge mediàtic i la sobrecàrrega d'informació.

L'informe aprofundeix en el paper crític que juga l'alfabetització mediàtica en l'era digital actual i aborda les mesures engegades tant a l'àmbit supranacional (UE, EPRA, UNESCO, OSCE, etc.) com als estats europeus.

El sector TIC català passa per davant de la indústria química, l'automoció i la construcció

El sector de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació va tancar el 2023 amb una facturació de 26,4 M€ a Catalunya, l'increment més gran dels darrers 5 anys. Aquestes dades representen el 9% del PIB català i situen el sector TIC per davant de la indústria química, l'automoció i la construcció a Catalunya. Un 4% de la població ocupada treballa en empreses tecnològiques, i el 20% de les 72.521 empreses TIC establertes a Espanya tenen la seu social a Catalunya. Són dades del [Baròmetre del sector tecnològic a Catalunya 2024](#), publicat el juliol i que elabora des del 2008 la Fundació Cercle Tecnològic de Catalunya.

Espanya és un dels països que menys confia en les notícies i els mitjans, segons IBERIFIER

L'observatori de mitjans digitals d'Espanya i Portugal [IBERIFIER](#), impulsat per la Comissió Europea, analitza al seu estudi "[Disinformation consumption patterns in Spain and Portugal](#)" la difusió i l'evolució de la desinformació a Espanya i a Portugal. S'hi estudien enquestes i dades recollides els darrers 4 anys, i conclou que, mentre Portugal posseeix una de les taxes més altes de confiança en les notícies i els mitjans, Espanya és un dels països on la ciutadania hi confia menys.

Fonts principals i citació bibliogràfica

Fonts principals:

CAC: dades pròpies del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

EGM: 2a onada del 2024. Dades per a Catalunya.

Barlovento Comunicació: informes públics mensuals.

Iconografia: [Canva](#), [Noun Project](#), [Freepik](#).

Citació bibliogràfica:

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA. *Butlletí d'informació sobre l'audiovisual a Catalunya* (BIAC). Núm. 28.

Barcelona: CAC, setembre del 2024. <www.cac.cat>